

Barok spel in harmonie met classicistisch drama

Theater

'Britannicus' van Jean Racine bij TA2/Toneelschuur Producties. In Haarlem te zien t/m 1 december (wo t/m za). De eerste productie van het nieuwe samenwerkingsverband tussen Toneelgroep Amsterdam en de Haarlemse Toneelschuur is een voltreffer. Opgezet om jonge regisseurs met grote repertoirestukken aan de slag te helpen, kreeg Thibaud Delpeut (1978) als eerste de gelegenheid de 'Britannicus' van Jean Racine uit 1669 voor de grote zaal te ensceneren. Hij levert een opmerkelijke en bezienswaardige dubbele prestatie.

In de eerste plaats bewijst hij alle eer aan het classicistische verzendrama: vrijwel moeiteloos vloeien de alexandrijnen in de onvolprezen vertaling die Laurens Spoor in 1988 voor het kleine Vlaamse gezelschap De Korre maakte, de acteurs van de lippen. Dat is in het recente verleden wel anders geweest, en het is een pakkende en aangename ervaring. De grote hartstochten die Racine zo overweldigend in taal uitdrukte, krijgen hier opnieuw monumentaal gestalte, in keizer Nero zelf (Eelco Smits), in zijn moeder Agrippina (Marieke Heebink), in Nero's stiefbroer Britannicus (Alwin Pulinckx), en in de twee opvoeders van de jongens, Burrus (Fred Goessens) en Narcissus (Barry Atsma).

Daarnaast heeft Delpeut de grote vlakke van de speelvloer intens gebruikt voor een barok, fysiek theater dat uiteraard haaks staat op het classicisme van Racine, maar daar op een overweldigende manier in harmonie mee is. De ruimte is gevuld met metalen stellingkasten van Roel Huisman, vol grote, witte dozen met geheimzinnige codes. De hofdame Albina (Alejandra Theus) sjouwt daar de hele handeling tussen door als kamermeisje, zakken wasgoed sortierend en de dozen verplaatsend. Zij is, samen met het door Racine bedachte personage van Junia, de geliefde van Britannicus (Markoesa Hamer) het volk dat toeziet en lijdt onder de machtsstrijd van de hoofdpersonen. Nero is in deze beginjaren van zijn

keizerschap nog een puber, en Delpeut laat Smits dit gegeven op een indringende manier uitwerken. Huilend en een slapjanus die zich door zijn moeder laat gezeggen, om het volgende moment weer de gluipeerd Narcissus te volgen, word je waarschijnlijk door hem ontwapend.

De slotbeelden van de voorstelling branden in op het netvlies. In een Satyricon-achtige verbeelding van een bacchanaal vermoordt Nero zijn broer en beeldt minutenlang een sterk homo-erotische pietà uit met diens naakte, dode lichaam in zijn armen te midden van een chaos van geknakte lelies, wijn en schalen fruit. Schokkend is de volgende sequens waarin Junia de dode op een grote stapel zakken met wasgoed kiepert als op een mestvaalt.

Dit is een rijk gedetailleerde voorstelling. Kleine visuele grapjes als de kettingrokende Albina of de Choco Pops van Nero's ontbijt zijn met lichtvoetige bescheidenheid in de zo gewelddadige handeling opgenomen. De kostuums van Wojciech Dziedzic zijn frappante creaties. De bitterheid van Heebink, de onnozelheid van Pulinckx – ach, zo mooi. Er is alle reden zich in de te korte speeltijd naar Haarlem te spoeden.

Hans Oranje

Nero en zijn broer. FOTO SANNE PEPPER